UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale 2014-2020

GHID DE INFORMARE

cu privire la alternative la politici publice în domeniul medierii

Cod SIPOCA 269 MySMIS 112412

Contribuția ONG-urilor și a partenerilor sociali la formularea politicilor publice din domeniul medierii care asigură o relație echilibrată între mediere și procedurile judiciare

Acest ghid a fost realizat în cadrul proiectului ”*Medierea - politică publică eficientă în dialogul civic*” finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară - *Administrație publică și sistem judiciar eficiente*.

Obiectivul urmărit de realizarea acestui ghid este de a crește nivelul de informare al factorilor de decizie legislativă cu privire la alternativele la politici publice în domeniul medierii susținute de către organizațiile neguvernamentale și partenerii sociali, în parteneriat cu Ministerul Justiției.

Cele mai bune practici în ceea ce privește politicile publice din domeniul medierii au contribuit în anumite state membre ale Uniunii Europene la transformarea medierii într-un instrument de dezvoltare a culturii dialogului, de soluționare amiabilă a conflictelor și de prevenire a litigiilor sau de soluționare eficientă sau durabilă a acestora.

Astfel, în paginile acestui ghid sunt prezentate alternative la politicile publice în domeniul medierii și sunt, de asemenea, descrise exemple de bune practici din alte state membre ale Uniunii Europene.

Obiectivul general

Obiectivul general al proiectului este creșterea capacității ONG-urilor și a partenerilor sociali de a formula politici publice alternative în domeniul medierii, la nivel național, ce va contribui la dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică, ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP (Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice).

Obiective specifice

Asigurarea unui sistem de management și de control performant și riguros prin monitorizarea continuă a rezultatelor obținute, în vederea maximizării impactului asupra grupului țintă vizat, în cele 20 de luni de implementare. Asigurarea unui management eficient și transparent al resurselor umane, materiale, financiare. Pregătirea și realizarea activităților de comunicare instituțională în cadrul activităților de proiect.

Dezvoltarea de instrumente/mecanisme ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul ONG/parteneri sociali.

Parteneri proiect

Centrul de Mediere și Arbitraj ProPact a fost înființat cu scopul de a oferi persoanelor fizice și juridice servicii în domeniul soluționării conflictelor. Totodată, Centrul de Mediere și Arbitraj ProPact desfășoară activități și participă la implementarea de proiecte având ca obiectiv promovarea metodelor alternative de soluționare a disputelor.

Universitatea „Andrei Șaguna" din Constanța este o organizație legal constituită pentru furnizare de educație de nivel superior din România și are misiune didactică și de cercetare, pe care o îndeplinește prin activități didactice, de cercetare științifică și aplicativă, de educație permanentă, cooperare interuniversitară, de dezvoltare și modernizare a bazei materiale.

Date financiare

Proiectul "*Medierea-politică publică eficientă în dialogul civic*", Cod SIPOCA 269 / My SMIS 112412, este finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă. Valoarea totală a proiectului este de 959.453,95 lei, din care 940.264,88 lei reprezintă cofinanțarea Uniunii Europene din Fondul Social European.

Perioada de implementare a proiectului este 8 iunie 2018 - 7 februarie 2020.

Activități proiect

Principalele activități care se vor desfășura în cadrul proiectului sunt următoarele:

- dezvoltarea unui instrument independent de monitorizare și evaluare a politicilor publice din domeniul medierii
- dezvoltarea de mecanisme/instrumente de consolidare a dialogului social și civic
- dezvoltarea de acțiuni de formulare și promovare de propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern
- dezvoltarea capacității partenerilor sociali și a asociațiilor profesionale de mediatori prin instruiri și activități comune
- dezvoltarea responsabilității civice, de implicare a comunităților locale în viața publică și de participare la procesele decizionale
- monitorizarea evoluției capacității partenerilor sociali și a asociațiilor profesionale de mediatori de a formula și promova propuneri alternative la politicile publice.

Problemele identificate:

În prezent se identifică o serie de probleme ce privesc activitatea ONG-urilor din domeniul medierii, care se răsfrânge și asupra modului în care medierea este percepută la nivelul societății românești:

- Lipsa promovării și cunoașterii medierii, atât la nivelul cetățenilor, cât și al autorităților publice centrale sau locale;
- Cadrul legislativ incoerent, instabil și lipsa armonizării legislației procedurale din domeniile civile, penale și administrative cu cea privind medierea;
- Dezvoltarea insuficientă a corpului profesional al mediatorilor;
- Deficitul de formare profesională continuă cu care se confruntă mediatorii;
- Lipsa colaborării dintre ONG-urile din domeniul medierii și partenerii sociali.

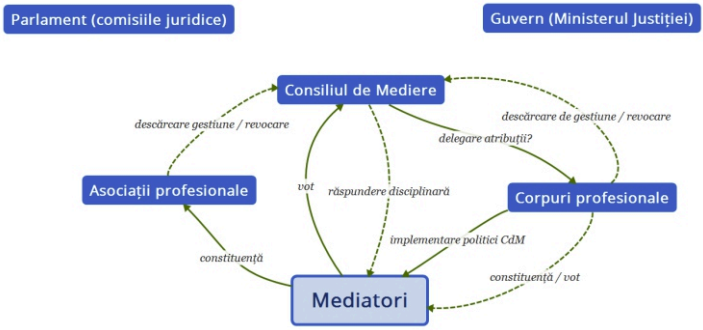

Analiza situațională actuală:

Înțelegerea situației actuale se face, pe de o parte, prin analiza instituțiilor și relațiilor dintre acestea (liniile continue reprezintă relații actuale reale, liniile întrerupte reprezintă relații care lipsesc și sunt propuse de către echipa de proiect).

Proiectarea alternativelor la politicile publice în domeniul medierii

Un grup de experți constituit în cadrul proiectului a analizat variantele posibile de soluționare a problemelor identificate în funcție de două criterii - gradul de centralizare a sistemului și gradul de obligativitate a serviciului. Au rezultat astfel patru variante posibile de soluționare și o a cincea, hibridă.

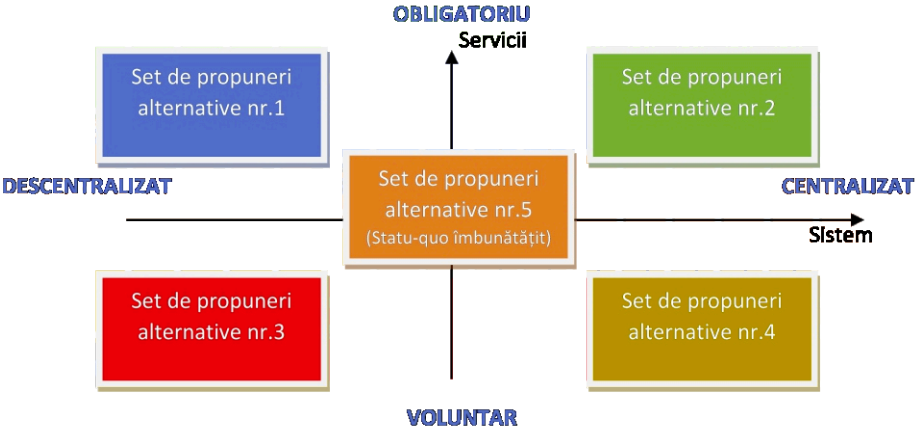

Varianta 1 - Descentralizat - Obligatoriu

Modificarea abordării, la nivel de sistem, prin preluarea integrală de către asociațiile profesionale a atribuțiilor de asigurare a calității serviciului de mediere, de reprezentare a intereselor mediatorilor și de monitorizare a serviciilor de mediere, în condițiile în care formalitățile specifice autorizării mediatorilor și gestionarea Tabloului Mediatorilor sunt realizate de Ministerul Justiției. De asemenea, modelul se bazează pe introducerea obligativității participării tuturor părților la o primă ședință de mediere în anumite tipuri de cauze și în condiții financiare și de timp stabilite prin lege.

Varianta 2: Centralizat - Obligatoriu

Modificarea abordării, la nivel de sistem, prin organizarea corpului profesional al mediatorilor sub forma unei asociații profesionale unice și preluarea integrală de către aceasta a atribuțiilor de asigurare a calității serviciului de mediere, de reprezentare a intereselor mediatorilor și de monitorizare a serviciilor de mediere (atribuțiile Consiliului de Mediere), în condițiile introducerii obligativității participării tuturor părților la ședința de mediere în anumite tipuri de cauze și în condiții financiare și de timp stabilite prin lege.

Varianta 3: Descentralizat - Voluntar

- respectarea și punerea în practică a principiilor de bază recunoscute și aplicate în mediere, la nivel internațional
- realizarea unui sistem cu nivel ridicat de elasticitate și adaptabilitate față de caracteristicile și nevoile beneficiarilor de servicii, care să poată oferi sustenabilitate furnizorilor de servicii și care să asigure eficiența și eficacitatea funcționării sistemului: modelul aplicat cu succes la nivel internațional în marea majoritate a sistemelor de mediere funcționale este cel care prezintă un nivel scăzut de centralizare/ridicat de descentralizare pentru sistem și furnizorii de servicii (în care decizia se ia și aparține masei furnizorilor de servicii și sistemelor asociative create de aceștia și în care sistemul și furnizorii de servicii se auto-reglementează, auto-guvernează, auto-susțin și se auto-finanțează), iar participarea beneficiarilor la procesul de mediere este voluntară (nu există constrângeri care să îi oblige să facă sau nu, să decidă într-un anumit sens indiferent de activitatea asociată sau aparținând serviciului de mediere) ;
- debirocratizarea sistemului și redimensionarea sistemului unic și cu nivel maxim de centralizare constituit din Consiliul de mediere și Corpul profesional al mediatorilor pentru obținerea unui sistem care să răspundă cerințelor de eficiență și eficacitate atât din perspectiva activităților, responsabilităților dar și a cheltuielilor;
- realizarea și funcționarea sistemului în condițiile în care deciziile din cadrul acestuia sunt luate de persoane competente, cu experiență și care au un nivel ridicat de etică și care – în cazul în care sunt în situația de a decide pentru alții – să o facă în mod transparent, previzibil, corect, în favoarea celor pe care îi reprezintă și pe baza unui mandat clar, specific (riscul ca aceste condiții să nu fie întrunite în cadrul acestui model sunt semnificativ mai scăzute decât în cazul în care sistemul de mediere ar fi creat, administrat și controlat de persoane din afara sistemului sau din cadrul acestuia, dar fără a răspunde condițiilor anterioare, fără să fie în mod etic interesate de corecta sa funcționare și/sau dacă s-ar utiliza un alt model, bazat pe decizia centralizată a unui număr limitat de persoane (model prin a cărui utilizare s-a ajuns la blocarea actualului sistem);
- efectuarea unui număr cât mai mic posibil de modificări asupra legislației în vigoare și asupra normelor naționale existente ce vizează acest sistem național;
- realizarea aplicării modelului cu un nivel de costuri cât mai scăzut, atât la nivelul sistemului de mediere cât și al cel al terților (Guvern, Minister al Justiției etc.).

Varianta 4: Centralizat - Voluntar

Modificarea abordării, la nivel de sistem, prin organizarea corpului profesional al mediatorilor sub forma unei asociații profesionale unice (AU) și preluarea de către aceasta a atribuțiilor de asigurare a calității serviciului de mediere, de reprezentare a intereselor mediatorilor și de monitorizare a serviciilor de mediere (atribuțiile fiind in prezent ale Consiliului de Mediere), în condițiile introducerii participării voluntare a părților la ședințele de mediere în anumite tipuri de cauze și în condiții de timp stabilite prin lege.

Varianta propusă: hibrid (status-quo îmbunătățit dezvoltat pe baza modelului descentralizat-voluntar). Se menține abordarea conceptuală din actuala reglementare vizând cele două categorii implicate: mediatori și beneficiari ai serviciului de mediere, dar cu propuneri de modificare a două acte normative (Legea 192/2006 și Legea 554/2004), respectiv adăugire la conceptul existent.

DESCENTRALIZAT

1. Menținerea coordonatelor principale ale sistemului de organizare actual, profesia de mediator făcând parte din categoria profesiilor liberale, dar având în plus un specific aparte dictat de principiile care guvernează medierea, în mod special drepturile extinse ale părților în încercarea de a-și rezolva conflictele. Organizarea profesiei, bazată pe respectarea principiului liberei asocieri, se pliază cel mai bine pe această specificitate, dar cu următoarele modificări:
   - asigurarea cadrului legal pentru participarea democratică și reală a mediatorilor la adoptarea deciziilor de fond, care vizează medierea și profesia de mediator, pentru a înlătura riscul adoptării unor hotărâri care, nefiind supuse vreunui control din interiorul profesiei, pot prejudicia interesele legitime fie ale beneficiarilor serviciului de mediere, fie ale mediatorilor;
   - reglementarea condițiilor cadru de constituire a asociațiilor profesionale ale mediatorilor și conlucrarea dintre acestea și Consiliul de Mediere, pentru evitarea atomizării organizării profesiei.
2. Menținerea Consiliului de Mediere în structura organizatorică, dar numai ca organ de executare a deciziilor adoptate la Conferințe și de administrare a sistemului, sub controlul deplin al conferințelor mediatorilor (deci a corpului profesional).
3. Desemnarea unui alt organism responsabil pentru asigurarea calității serviciului de mediere, prin cele două segmente mai sus precizate, axată pe propunerea privind înființarea unui Senat (pentru o corectă interpretare a acestui punct: necesitatea impunerii unui sistem care să elimine sau cel puțin să diminueze eliberarea „hârtiilor" care se intitulează „autorizații de mediator", respectiv „formator", dar care nu au o minimă acoperire cu privire la cerințele firești de pregătire teoretică și practică).
4. Consiliul de Mediere, ca instituție publică, este bugetat potrivit acestui statut.

VOLUNTAR

1. Menținerea principiilor care guvernează medierea prevăzute în actuala reglementare, dar cu următoarele modificări :

- includerea în procedura prealabilă obligatorie în materia contenciosului administrativ, a obligației autorității de a invita petentul să participe la prezentarea punctelor de vedere ale părților implicate în conflict, în prezența unui mediator propus de către petent de pe Tabloul mediatorilor și acceptat de către autoritate, refuzul acesteia trebuind să fie justificat. Astfel, mediatorul va facilita încercarea soluționării conflictului prin mediere, în cazurile în care plângerea formulată este considerată neîntemeiată de către autoritatea vizată și nu are drept rezultat un răspuns pozitiv, respectiv de adoptare a măsurilor necesare de remediere integrală a potențialei încălcări a dreptului sau interesului legitim, încălcare ce a constituit obiectul plângerii.
  Obligația autorității de a invita petentul la mediere ar înlocui obligația actuală de formulare și comunicare, în termenul legal de 30 de zile, a răspunsului negativ la plângerea formulată și ar preîntâmpina, în cazul unei medieri încheiate cu acord între părți, continuarea conflictului prin înregistrarea sa la instanța de contencios administrativ.
  Onorariul mediatorului, cel puțin pentru faza de încercare de convingere a părților să soluționeze conflictul prin procedura medierii, ar fi suportat de către autoritatea emitentă a actului administrativ atacat, respectiv de către autoritatea semnatară a contractului de achiziție publică.

Considerentele și argumentele pentru justificarea unei implicații bugetare în acest sens, vor rezulta din datele statistice ce urmează a fi comunicate de către Ministerul Finanțelor Publice, la solicitarea scrisă trimisă de către responsabilii acestui proiect, privind costurile bugetare însumate pe ultimii cinci ani ca urmare a cheltuielilor de judecată, onorarii de avocați, penalitățile aplicate și daunele la care au fost obligate autoritățile, în baza hotărârilor judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ.

MODIFICĂRI LEGISLATIVE PROPUSE CU IMPACT ASUPRA SERVICIULUI DE MEDIERE

Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ

I. Aliniatul 4 al art. 7 din L 554/2004, se modifică, având următorul conținut:

Plângerea prealabilă, formulată potrivit prevederilor alin. 1, se soluționează în termenul prevăzut la art.2 alin.1, lit.g, în cazul în care autoritatea sesizată apreciază că ea este întemeiată.

II. După aliniatul 4 se adaugă patru noi aliniate, 4 indice 1-4:

1. Dacă autoritatea sesizată consideră plângerea neîntemeiată sau parțial întemeiată, va înștiința partea vătămată, în termen de 30 de zile de la data înregistrării plângerii, să participe la o ședință de prezentare verbală a poziției sale, în prezența unui mediator autorizat, agreat de ambele părți.

2. Mediatorul va prezenta părților avantajele soluționării conflictului prin procedura medierii, iar în cazul acordului comun, părțile vor încerca soluționarea acestuia, prin procedura de mediere, potrivit prevederilor Legii nr. 192/2006.

3. Onorariul mediatorului, incluzând și cheltuielile administrative ocazionate de organizarea ședinței de prezentare verbală menționate în alin. 4 indice 1 este în cuantum de 100 lei și va fi suportat de către autoritatea sesizată, iar în cazul în care părțile vor opta pentru procedura de mediere, cheltuielile vor fi stabilite potrivit acordului încheiat.

4. Prevederile alin. 4 indice 1-3 se aplică și în cazul plângerilor prevăzute la alin. 6 al prezentului articol.

MODIFICĂRI LEGISLATIVE PROPUSE CU IMPACT ASUPRA SISTEMULUI DE MEDIERE

Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator

I. La Capitolul III, ”Organizarea și exercitarea activității mediatorilor”, art. 24 din L. 192/2006, se modifică, având următorul conținut:

ART. 24

(1) Mediatorii se vor constitui în asociații profesionale locale și naționale, având drept scop reprezentarea intereselor profesionale și protejarea statutului lor, și pot adera la asociații profesionale internaționale în condițiile legii;

(2) Totalitatea mediatorilor autorizați de către Consiliul de mediere constituie Corpul profesional al mediatorilor din România (CPMR);

(3) Corpul profesional al mediatorilor din România (CPMR) este constituit din totalitatea asociațiilor profesionale ale mediatorilor care au minim trei ani vechime și minim de 50 membri mediatori care nu mai sunt înregistrați în alte asociații profesionale.

II. La Capitolul III, ”Organizarea și exercitarea activității mediatorilor”, după Art. 24 din L. 192/2006, se introduce un nou articol, având următorul conținut:

ART. 25

(1) Mediatorii participă în fiecare an la Conferințe anuale ale mediatorilor, prin reprezentare proporțională, unu la 50 de mediatori, conform ordinii de zi stabilite pe baza propunerilor transmise de către asociații, incluzând și decizii strategice pentru profesia de mediator precum modificările statutului profesiei de mediator, aprobarea anuală a bugetului administrat de către Consiliul de Mediere și a descărcării de gestiune. Hotărârile Conferințelor anuale ale mediatorilor sunt obligatorii pentru mediatori și pentru Consiliul de Mediere.

(2) Mediatorii participă la conferințe elective o dată la 3 ani, cu aceeași participare proporțională, pentru alegerea membrilor Consiliului de Mediere, pentru un mandat de 3 ani, fără reînnoire;

(3) Mediatorii participă la conferințe extraordinare, prin reprezentare proporțională, convocate în situații excepționale, în care se impune consultarea de urgență a corpului profesional și luarea unor decizii. Convocarea și stabilirea ordinii de zi este de competența unui birou permanent, care are atribuții de a ține legătura cu asociațiile din teritoriu și de a le informa cu privire la activitatea desfășurată de către Consiliul de mediere.

Politica Uniunii Europene în domeniul medierii

Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială:

Art 1: „Obiectivul prezentei directive este de a facilita accesul la soluționarea alternativă a litigiilor și de a promova soluționarea pe cale amiabilă a acestora prin încurajarea utilizării medierii și **asigurarea unei relații echilibrate între mediere și procedurile judiciare.”**

Dar cum este descrisă o *relație echilibrată între mediere și proceduri judiciare*[1]?

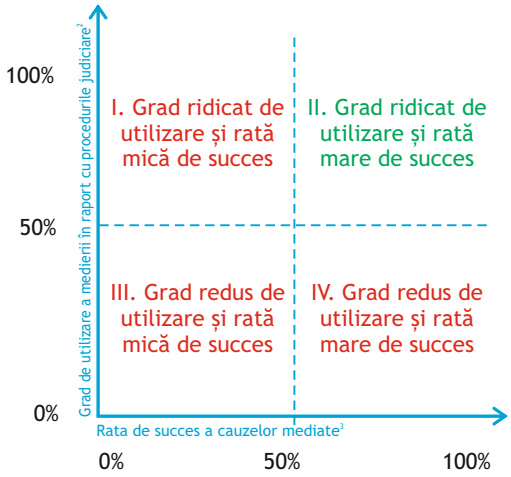

Cadranul II (Grad ridicat de utilizare și rată mare de succes) ilustrează un model de bune practici.

Modele de reglementare cu privire la opțiunea părților de a apela la mediere:

Opt-in: Este modelul în care caracterul voluntar al medierii se exprimă prin libertatea părților de a decide cu privire la inițierea medierii. Același model opt-in a fost aplicat și în cazul ”ședinței de informare cu privire la avantajele medierii”, care a fost obligatorie doar pentru partea solicitantă, după cum a fost reglementată în România în perioada 2012-2014.

Opt-out: Este modelul în care caracterul voluntar al medierii se exprimă prin libertatea părților de a decide cu privire la participarea sau nu la întreaga procedură de mediere după ce se întâlnesc la o primă ședință de mediere reglementată prin lege și obligatorie pentru toate părțile implicate în dispută. Modelul opt-out nu îngrădește accesul liber la justiție în condițiile în care costurile sau durata de timp sunt rezonabile, stabilite prin lege, iar sancțiunea pentru nerespectarea obligației de participare la prima ședință de mediere este proporțională cu scopul urmărit.

---

(1) *Achieving a Balanced Relationship between Mediation and Judicial Proceedings (De Palo, D'Urso), European Parliament, Directorate-General for Internal Policies.*

(2) Grad de utilizare a medierii în raport cu procedurile judiciare
Nr. de medieri / Nr. de litigii care pot fi mediate * 100%

(3) Rata de succes a cauzelor mediate
Nr. de acorduri de mediere / Nr. de medieri * 100%

ITALIA

Modelul opt-out Mediere voluntară Recomandarea judecătorului

Bune practici începând cu anul 2014

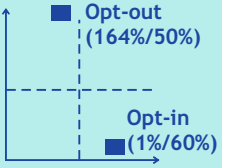

Decretul legislativ 28-2010 modificat și completat în 2013 a reglementat nu numai procedura de mediere, dar și modalități diferite prin care poate fi inițiată medierea, printre care medierea voluntară, prima ședință obligatorie pentru cauzele noi sau recomandarea instanței pentru cauzele existente. Prima ședință este obligatorie pentru 10% din cauzele civile, precum proprietate imobiliară, partaje, malpraxis medical, asigurări, bănci sau contracte.

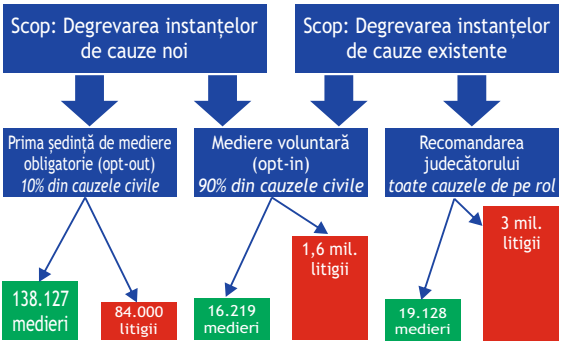

Sursa: Departamentul Statistici, Ministerul Justiției din Italia (2016)

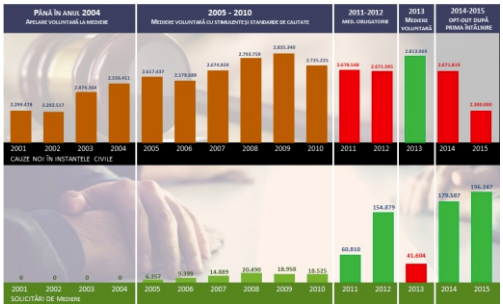

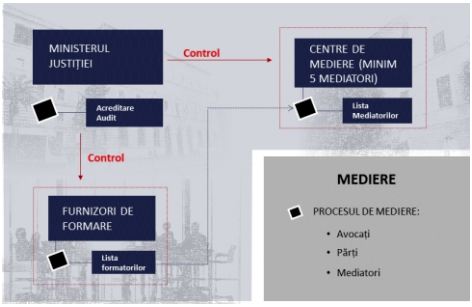

Pentru asigurarea accesului liber la justiție, au fost limitate costurile asociate participării la prima ședință de mediere (*40 € sau 80 € pentru fiecare parte, în funcție de obiectul cauzei*), onorariile de mediere, termenul în cadrul căruia trebuie organizată prima ședință de mediere (*30 de zile*), precum și termenul în interiorul căruia trebuie să se desfășoare prima ședință de mediere (*90 de zile*).

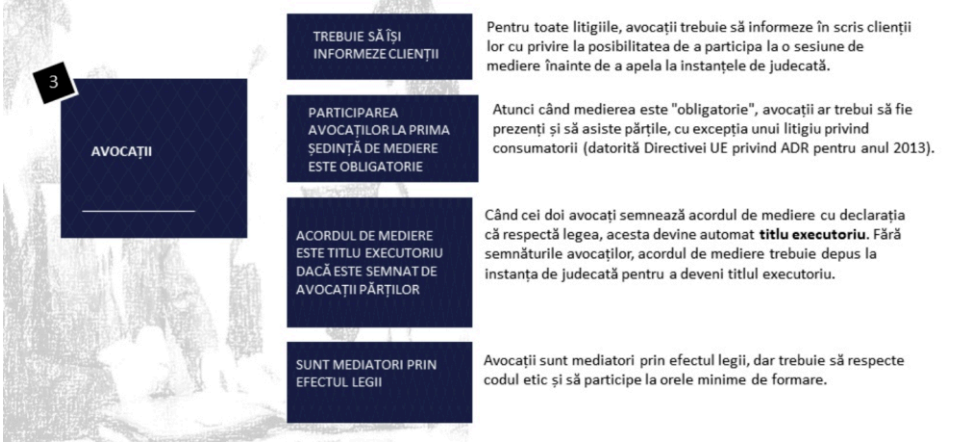

Sursa informațiilor despre Italia: adrcenter.com

GRECIA

Modelul opt-out
Mediere voluntară
Recomandarea judecătorului

Noi modificări la cadrul legal intră în vigoare din septembrie 2019

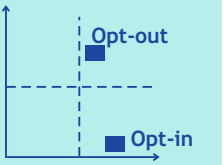

Grecia este un exemplu în care medierea este o soluție, pe fondul unui sistem judiciar sufocat de cauze. Având în vedere Raportul Comisiei Europene din anul 2016 cu privire la justiție ”EU Justice Scoreboard”, care face o privire comparativă a eficienței sistemelor de justiție din Statele Membre, instanțele de judecată din România, Belgia și Grecia au înregistrat cel mai mare volum de cauze noi civile și comerciale.

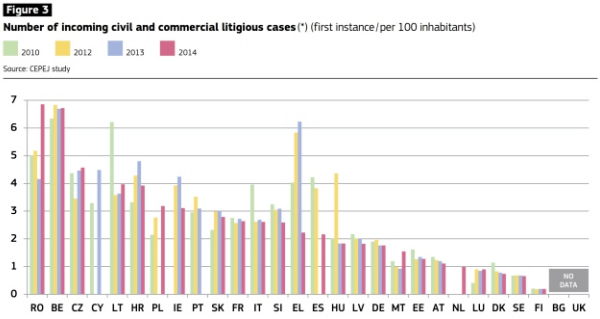

Raportul Comisiei Europene din anul 2016 cu privire la justiție ”EU Justice Scoreboard”

Mai mult, durata medie de soluționare a litigiilor din Grecia este de aproximativ patru ani (sau un număr de 1580 de zile).

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a obligat Grecia la plata a peste 8 milioane de euro ca urmare a duratei de timp necesare pentru judecarea cauzelor. Procedura de mediere a fost reglementată prin lege în Grecia ca procedură voluntară încă din perioada 2010-2012, în conformitate cu Directiva 52/EC/2008 privind medierea în cauzele civile și comerciale. Chiar dacă unul din obiectivele vizate de legiuitor a fost crearea unui instrument modern care să vină în sprijinul rolului încărcat al instanțelor de judecată, practica medierii a fost extrem de limitată, statisticile neoficiale arată că numărul de cauze mediate în legătură cu instanțele a fost de ordinul zecilor.

Petros Zourdoumis, Președintele Asociației Mediatorilor din Grecia în fața Parlamentului la data de 11.01.2018

În cadrul procesului de consultare din Grecia, nu au fost înregistrate propuneri ale partenerilor sociali în legătură cu utilizarea medierii ca politică publică eficientă în dialogul civic.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Guvernul a creat platforma ***www.diamesolavisi.gov.gr***, pentru promovarea activității de mediere în spațiul public acolo unde sunt disponibile informații despre cauzele care pot fi supuse medierii, rolul mediatorului, datele de contact ale mediatorilor sau exemple de medieri simulate.

Mai mult, recunoscând faptul că este necesar un nou cadru de reglementare care să impulsioneze utilizarea medierii, Grecia a adoptat modificări ale legislației.Astfel, prin Legea 4512/2018, părțile sunt obligate să participe la o primă întâlnire cu un mediator sub sancțiunea inadmisibilității cauzei pentru anumite tipuri de cauze. Chiar dacă aceste dispoziții ar fi trebuit să intre în vigoare în anul 2018, termenul a fost amânat pentru luna septembrie a anului 2019.

Poate fi considerată o bună practică modalitatea în care asociațiile profesionale ale mediatorilor au participat la procesul de consultare cu privire la cadrul de reglementare a procedurii de mediere. Un exemplu în acest sens este și prezența președintelui Asociației Mediatorilor din Grecia, domnul Petros Zourdoumis, în Parlamentul Greciei, la momentul discutării propunerilor de modificare a cadrului legislativ al procedurii de mediere.

Sursa: **Elena Koltsaki și Nana Papadogeorgaki**, membri fondatori ai Institutului Grec pentru Mediere

OLANDA

Mediere voluntară

Recomandarea judecătorului

Costurile medierii subvenționate prin ajutor public judiciar

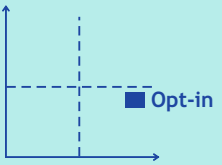

Medierea este bine stabilită de peste 20 de ani în Olanda, acolo unde în statistici sunt înregistrate aproximativ 50.000 de medieri în fiecare an. Dintre acestea, jumătate sunt cauze de familie, o treime sunt litigii de muncă și diferența sunt cauze civile. Rata medie de înțelegere este de 84%. Putem aprecia că raportul dintre mediere și cauzele civile și comerciale înregistrate pe rolul instanțelor de judecată este unul destul de echilibrat – 50.000 de medieri la aproximativ 150.000 de cauze.

Practica medierii a fost încurajată și de subvenționarea de către stat a unei părți din onorariul mediatorului prin serviciul național de asistență judiciară (https://www.rechtsbijstand.nl/). Mai mult, procedura instituită este foarte simplă, mediatorul sau avocatul fiind cei care transmit serviciului de asistență judiciară solicitarea de acordare a subvenției în numele clienților lor.

Guvernul olandez gestionează un portal public cu informații despre mediere care este administrat în mod profesionist și care reușește să transmită în mod eficient, cu un limbaj comun, ușor de înțeles, informații utile pentru cetățeni, familii, comunități, companii și sectorul public.

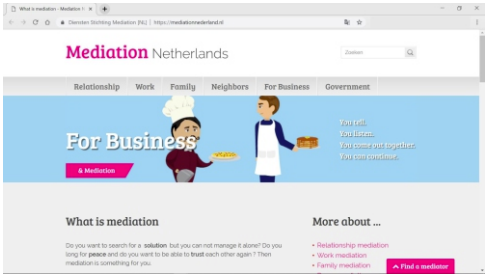

Portalul public cu informații despre mediere

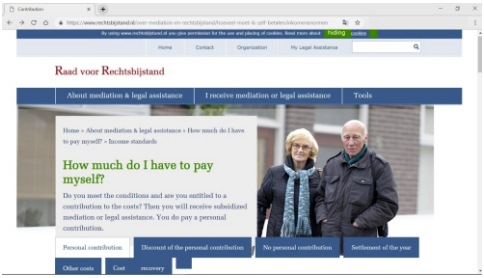

Portalul Serviciului de Asistență Judiciară din Olanda

În Olanda, litigiile de muncă sunt soluționate de o instanță specializată. Înainte și în timpul procedurilor legale, părțile pot opta pentru mediere fie din proprie inițiativă, fie după ce un judecător dispune transmiterea cauzei către mediere. Serviciile de mediere a conflictelor de muncă sunt furnizate de sectorul privat. În general, politica publică a guvernului olandez este favorabilă utilizării medierii. În plus, față de subvenționarea acestor servicii, acest lucru poate fi ilustrat prin diverse experimente de mediere, inițiate și subvenționate de guvernul olandez, precum și prin introducerea unor centre de mediere în cadrul instanțelor de judecată începând cu anul 2007.Una dintre cele mai respectabile instituții din Uniunea Europeană în ceea ce privește standardele internaționale de calitate din domeniul medierii a fost Institutul Olandez de Mediere (NMI). Totuși, în anul 2013, NMI s-a transformat în Federația Mediatorilor din Olanda (MfN), o organizație a mediatorilor în care sunt membre asociații naționale cu minim 3 ani vechime și 100 de membri. MfN asigură acum calitatea serviciului de mediere și participă activ la crearea politicilor publice din domeniul medierii în Olanda.

Congresul din anul 2017 al MfN (Federația Mediatorilor din Olanda)

Sursa: **Pascal Comvalius**, Mediator Olanda Certificat IMI

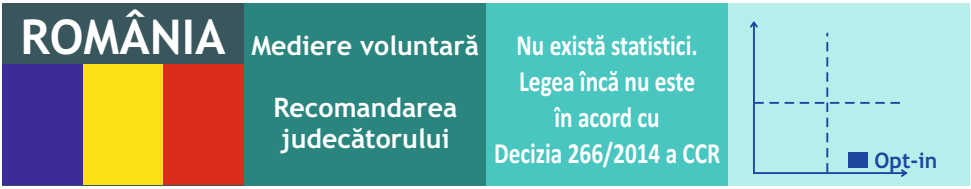

Statisticile existente în țara noastră nu sunt relevante pentru descrierea gradului de utilizare a medierii și pentru rata de succes a acesteia. Totuși, următoarele statistici sunt disponibile în rapoartele anuale privind starea justiției publicate de Consiliul Superior al Magistraturii în perioada 2010 - 2013:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nr acorduri	258	1525	1728	1749	?	?	?	?
Nr medieri (60% rata succes estimată de noi)	430	2.542	2.880	2.915	?	?	?	?
Nr cauze noi	2.263.579	2.379.107	2.455.181	2.266.090	2.274.851	2.036.078	2.179.917	2.200.930
Grad de utilizare	0.0190%	0.1068%	0.1173%	0.1286%	?	?	?	?

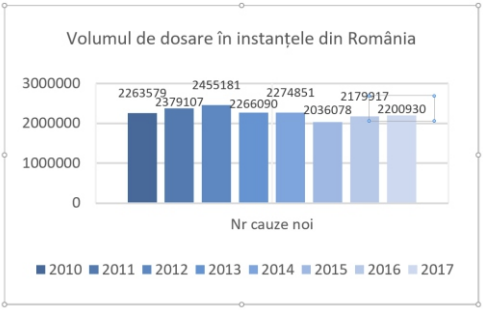

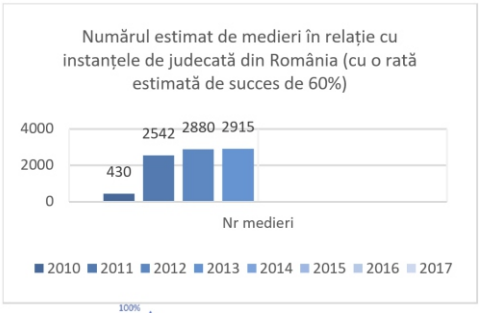

Este evident că în acest moment România se regăsește în cadranul IV (utilizare redusă, rată mare de înțelegere). Percepțiile create în cadrul sistemului judiciar și în afara lui de Decizia nr. 266 a Curții Constituționale a României, pe de o parte și faptul că Parlamentul României nu a pus în acord legea medierii cu dispozițiile Deciziei nr. 266, pe de altă parte, impun cu mare necesitate o politică publică alternativă în domeniul medierii în România.

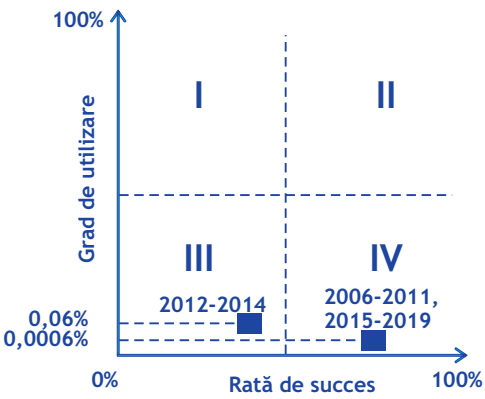

Procesul de consultare dintre părțile interesate pentru identificarea celei mai eficiente soluții este esențial în condițiile date. Printre părțile interesate este posibil să se regăsească: mediul academic, Ministerul Justiției, Ministerul de Interne, C.S.M., A.N.P.C., B.N.R., avocați, consilieri juridici, notari, executori, parlamentari, societatea civilă, magistrați, oameni de afaceri, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Sănătății, organizații non-guvernamentale, instituții bancare, clerul bisericesc, administrația locală, mediatori, asociații de mediatori, parteneri sociali și bineînțeles, Consiliul de mediere.

Din exemplele de bune practici prezentate în acest material, se observă foarte clar că politicile publice din Italia și Olanda au condus către o relație echilibrată dintre mediere și procedurile judiciare.

În același timp, aflându-se într-o situație similară cu cea din țara noastră în care practica medierii este aproape inexistentă, în urma consultării cu părțile interesate, deci și cu asociațiile de mediatori, guvernul din Grecia și-a asumat o politică publică alternativă în privința medierii cu rezultate concrete care sunt așteptate din luna septembrie a anului 2019.

Aceste exemple concrete pot fi luate în considerare ca modele pentru îmbunătățirea situației și a politicilor publice din domeniul medierii din România.

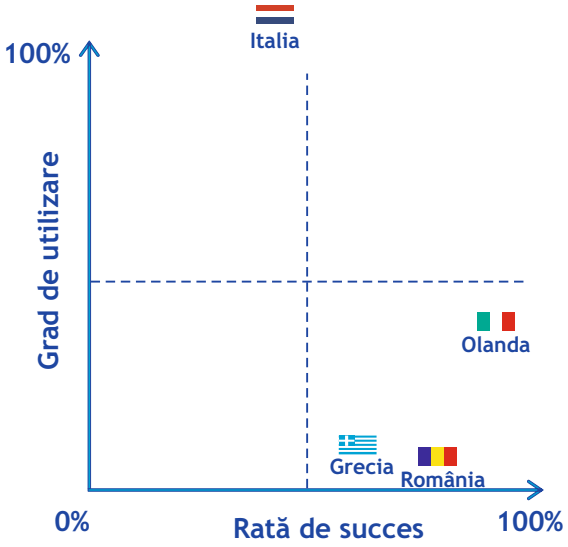

- E-mail: office@mediereapoliticapublica.ro
- Web: mediereapoliticapublica.ro; coalitie-mediere.ro
- Facebook: mediereapoliticapublica

Beneficiar:
Asociația „Centrul de Mediere și Arbitraj Propact”
Craiova, str. Calea București, bl. 17C, sc. 1, ap. 3
Tel.: 0746 228 229
E-mail: office@solutii-dispute.ro
Web: solutii-dispute.ro

Partener:
Universitatea „Andrei Șaguna” Constanța
Bd. Alexandru Lăpușneanu, nr. 13
Tel.: 0241 662 520
E-mail: contact@andreisaguna.ro
Web: andreisaguna.ro

Competența face diferența!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European,
prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Titlul proiectului: MEDIEREA - POLITICĂ PUBLICĂ EFICIENTĂ ÎN DIALOGUL CIVIC
Editorul materialului: DATAPRINT S.R.L.
Data publicării: Noiembrie 2019

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României